

Het gebruik van tamoxifen

Bij retroperitoneale fibrose

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Inleiding

U heeft deze folder gekregen, omdat u retroperitoneale fibrose (RPF) heeft. Bij de behandeling van RPF kan de arts meerdere medicijnen voorschrijven, tamoxifen is daar één van. In overleg met u is besloten dat u tamoxifen gaat gebruiken.

In de folder leest u hoe het medicijn werkt en hoe u tamoxifen moet innemen.

Medicijnen voor RPF

Medicijnen om RPF te behandelen worden onderverdeeld in:

- Immuno-suppressiva: dit zijn medicijnen die het afweersysteem van uw lichaam afremmen, zoals prednison, prednisolon en mycofenolaatmofetil (Cellcept®)
- Hormonale therapie met tamoxifen.

Retroperitoneale fibrose is een chronische (voortdurende) ziekte. De medicijnen moeten daarom lang worden gebruikt.

Behandeling met tamoxifen

Tamoxifen is een zogeheten anti-oestrogeen. Dat wil zeggen dat het de werking van het vrouwelijke geslachtshormoon oestrogeen tegengaat. Ook mannen hebben in zekere mate het hormoon oestrogeen. Tamoxifen wordt door artsen vooral voorgeschreven bij hormoongevoelige borstkanker. Door ervaring en onderzoek in vooral ons ziekenhuis, is echter de laatste jaren duidelijk geworden, dat tamoxifen ook waardevol kan zijn voor patiënten met RPF. Waarom het medicijn precies werkt is nog onbekend.

Als u begint met het innemen van tamoxifen, nemen meestal binnen één tot meerdere weken uw symptomen af. Na een paar maanden wordt vaak een afname van de fibrose gezien.

Hoe neemt u de tamoxifen in?

- De meest voorgeschreven dosering is 40 mg per dag. Uw arts bespreekt dat met u.
- U moet de tabletten in twee keer verdeeld over de dag innemen.
- Het is belangrijk dat u de tamoxifen precies om de 12 uur inneemt, zodat de bloedspiegel constant blijft.
- Neem de tabletten met een glas water (nooit met grapefruitsap)
- U mag niet op de tabletten kauwen.
- U moet de tamoxifen meestal 2 jaar gebruiken.

Mogelijke bijwerkingen

Tamoxifen wordt zowel door mannen als vrouwen meestal goed verdragen en geeft maar weinig en meestal milde bijwerkingen. Soms zijn de bijwerkingen wel ernstig. Dan is behandeling nodig.

Meest voorkomende bijwerkingen

- Misselijkheid in het begin van de behandeling
- Gewichtstoename door het vasthouden van vocht
- Moeheid en slaperigheid
- Opvliegers, vooral bij vrouwen die nog niet in de overgang zijn
- Droge vagina (schede)
- Minder zin in seks en impotentie, vooral bij mannen. Zodra gestopt wordt met het innemen van tamoxifen, verdwijnen deze bijwerkingen weer. Tenzij ook andere factoren, zoals beschadigingen aan bloedvaatjes, een rol spelen.

Minder voorkomende bijwerkingen

- Lichte haaruitval.
- Hoofdpijn.
- Emotionele labiliteit, depressiviteit.
- (Jeukende) huiduitslag bij het begin van de behandeling.
- Pijn in botten of gewrichten.
- Vaginaal bloedverlies.
- Cysten (holtes gevuld met vocht) in de eileiders.

Zelden voorkomende bijwerkingen

- Plotselinge zwelling van de wang en/of tong.
- Verhoogde kans op het ontwikkelen van staar.
- Iets verhoogde kans op trombose (bloedstolsel in de bloedvaten), vooral wanneer ook andere risicofactoren aanwezig zijn zoals roken, ernstig overgewicht of de aanwezigheid van spataderen.
- Na langdurig gebruik (langer dan 2 jaar) van tamoxifen kan in zeldzame gevallen baarmoederkanker ontstaan.

Meestal verdwijnen de bijwerkingen na het verminderen van de dosis of na het stoppen met het innemen van tamoxifen.

Wanneer een arts waarschuwen?

Heeft u last van een of meerdere van eerdergenoemde bijwerkingen? Of van een bijwerking die niet is genoemd? Neem dan **direct** contact op met uw behandelend arts.

Bij een snel ontstane pijn of zwelling in de kuit of bij plotselinge benauwdheid of pijn bij het ademen, moet u **direct** contact opnemen met een arts.

Als u van plan bent te vliegen of lang in een auto te **reizen** dan moet u dit **vooraf** bespreken met uw behandelend arts. Het kan namelijk verstandig zijn om hier tijdelijk een vorm van bloedverdunding voor te gebruiken.

Waarschuw ook **altijd** uw arts bij vaginaal bloedverlies.

Andere medicijnen

Bepaalde medicijnen kunnen bij gelijktijdig gebruik de werking van tamoxifen verminderen.

- Dit geldt vooral voor paroxetine en andere zogeheten serotonineheropnameremmers (SSRI's), zoals escitalopram (Lexapro®), fluoxetine (Prozac®) en sertraline (Zoloft®).
- Maar ook het gebruik van oestrogenen (zoals estriol, estradiol) kan de werking van tamoxifen verminderen.

Gebruikt u deze medicijnen? Vertel dit altijd uw arts en overleg wat u dan moet doen.

Omgekeerd kan ook tamoxifen de werking en bijwerkingen van andere medicijnen beïnvloeden. Dit geldt vooral voor bloedverdunders. Gebruikt u acenocoumarol (Sintrom®) of fenprocoumon (Marcoumar®)? Dan moet u altijd aan de Trombosedienst doorgeven dat u tamoxifen gaat gebruiken.

Controles

Als u tamoxifen gebruikt, kunnen er bepaalde bloedwaarden veranderen. Uw arts laat daarom regelmatig uw bloed onderzoeken. Zo kan snel worden ontdekt dat bijvoorbeeld uw lever niet goed werkt of het aantal bloedplaatjes in uw bloed te laag wordt.

Als de uitslagen van uw bloedonderzoeken anders zijn dan 'normaal', neemt de arts contact met u op.

Tot slot

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen? Bel dan gerust naar de polikliniek Nefrologie voor overleg met uw behandelend arts, tel. (078) 654 10 61. Dat kan van maandag tot en met vrijdag tussen 08.00-12.00 uur en tussen 13.00-16.30 uur. We beantwoorden uw vragen graag.

Meer informatie

In de folder hebben we het medicijn tamoxifen in algemene zin beschreven. Wilt u de volledige informatie lezen? Dan raden we u aan de bijsluiter van de fabrikant te lezen.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
Januari 2026
pavo 1197